

JÖESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
[CLUJ], Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
178. szám
Augusztus 8.

Szerda

Nem ér

az a politikai szervezkedés egy ütemnyi tanítást, amely mögött gazdasági erő nincsen. Régi igazság ez, ám mindig új marad. A magyarságnak ezerféle okból meg kell szivlelnie ezt az igazságot. Ha élni akarunk, ha a jövő századokba át akarjuk menteni nemzetünket, kultúránkat, akkor elsősorban olyan gazdasági erőt kell magunk mögé tömöríteni, melyre bizton számíthatunk az idők forrágában. A romániai magyarság az utolsó tizenöt esztendő során gazdaságilag szinte teljesen elvérzett. Letört a gazdálkodó, tönkrement az iparos, a kereskedő, a vállalkozó, nyomorognak a szabad-pályán működők tömegei és mindenekfölött veszendőbe mentek a pénzintézeteink.

Most ne keressük a pusztulás okait, hanem kapjunk két kézzel minden olyan lehetőség felé, amely egységünket és összetartozásunkat van hivatva megerősíteni. Hatalmas lépés ehhez a célhoz az a terv, amely a Magyar Párt gazdasági szakosztályának legutóbbi ülésén szökött súdárba. Igen: meg kell teremteni a magyarság központi pénzintézetét, hogy legyen egy forrás, amely csak mi nekünk buggyan, amelyből a mi gyermekeink, testvéreink, apáink meríthetnek, hogy erőt kapjanak a további küzdelmekhez. Kiben bizzunk, ha önmagunkban nem bízhatunk? Ki segítsen, ha magunkon nem akarunk segíteni? Hiszen látjuk, hogy a „nemzeti munkavédelem” címén mi történik a mi fajtánkkal. Vasutasok, postások ezreit lökték ki a nyomorúságba, a teljes bizonytalanságba. Magyar iparos, vagy vállalkozó nem számíthat semmiféle állami támogatásra. A magyar kultúra részére nincs segítség. Arra való volna tehát a központi pénzintézet, hogy növelje a vállalkozási kedvet és erősítse az erősítésre szorulókat. Az volna a rendeltetése, hogy közvetve és közvetlenül munkalehetőségeket teremtsen s így az ebek harmincadjára vetett véreink legalább a száraz falat kenyeret megszerezhessek. A szászok évszázados története tündöklő nélda abban az irányban, hogy egy kisebbségi sorsba jutott nép — ha a fiaiban van élni akarás és kötelességtudás a fajtájával szemben, — meg tud állni a maga lábán. Az összetartás ereje segíti az egyeseket.

A tizenkettedik óra üt: mindent meg kell tenni, hogy a magyarság gazdasági erejét tömörítve az „egy mindannyiért és mindannyi ezért” elve alapján dolgozzunk és küzdjünk a magyarság jelenéért és jövőjéért.

Félmillió ember kísérte utolsó útjára Hindenburgot

Hitler bucsuztatta el a németek nagy halottját
A Hohenzollerneket jelölte meg utódjául Hindenburg

(BERLIN.) Hindenburg holttestét tegnap éjjel 12 órakor Neudeckből Tannenbergbe szállították. A tannenbergi emlékoszlop négy szárnyára égő kandelláberekkel helyezték, amelyek a 14 napi gyász ideje alatt állandóan égve maradnak. A Holsteini templom elé helyezték el a tannenbergi csatában részvett ezredek szőlőit.

Berlinben a brandenburgi kapu előtti teret tegnap Hindenburg-térnek nevezték el.

Ma délelőtt zajlott a tannenbergi csataterén a nagy temetési szertartás, amelyre egyedül Berlinből több, mint száz különvonat indult. A temetésen több száz ezer ember vett részt. A temetés kezdetén maga Hitler emelkedett szólásra és bucsuztatta el Németország eddigi történelmének egyik legnagyobb halottját, Hindenburgot.

NEPSZAVAZÁS ÉS VALÓDI SZAVAZÁS

(RÓMA.) (Vatikán város.) A Vatikán állam hivatalos lapja, az „Osservatore Romano” feltűnést keltő cikket hoz Dollfuss osztrák kancellár meggyilkolása és Hindenburg német birodalmi elnök halála kapcsán. Az olasz lap szerint ez

a két esemény döntő fontosságú az európai politika irányításában.

A Vatikán hivatalos lapja erőteljesen védelmébe veszi Ausztria függetlenségét.

Szerinte Dollfuss sziklára épített. Az ő áldozata véglegesen megszentelte a független osztrák állam politikáját. Ausztria vissza fogja nyerni nyugalomát. Schuschnigg személyében vezető már megtalálta, aki hűséget esküdött Dollfussnak és aki magára tudta vállalni a felelősséget. A meggyilkolt kancellár állítólagos népszerűtlenségét a renegát osztrák bandák találták ki, mert ezzel saját akciójukat akarták igazolni, de

a nagy tömegek Dollfussal tartottak és hűek maradtak a meggyilkolt kancellárhoz.

Ami a németországi helyzetet illeti, az olasz lap az új alkotmányos törvénnyel kapcsolatosan hangsúlyozza a feltűnő különbséget a „népszavazás” között, amelynek ratifi-

kálnia kell a hitleri rendeletet és a „valódi szavazás” között, amely szabadvélemény-nyilvánítást biztosít az egész német népnek.

A PÁPA AZ OSZTRÁK KATHOLIKUSOK HELYZETÉRŐL

XI. Pius pápa tegnap kihallgatáson fogadta Kohlruss Rudolt, vatikáni osztrák követet, akivel részletesen megtárgyalta a Dollfuss halála után a katolikus hívek szempontjából előállott ausztriai helyzetet.

A NÉPSZÖVETSÉGTŐL FÜGG ANGLIA KÖZBELÉPÉSE

(LONDON.) Az oxfordi liberális

Megkerült a birodalmi elnök titkos végrendelete

(PARIS.) Világszerte élénk feltűnést kelt a „Paris Soir” szenzációs cikke, amely szerint Göring porosz miniszterelnök, a rendőrségtől kapott bizalmas értesítések nyomán kijelentette a párisi lap munkatársának, hogy Hindenburg halála előtt titkos végrendeletet készített, amelyben utódaként a Hohenzollerneket jelölte ki Németország vezetésére. A végrendelet egy példányát Doornba küldték, az eredeti pedig, állítólag Oldenburg-Januschau képviselőnél található.

Hitler erre vonatkozólag kijelentette, hogy nem riad vissza attól sem, hogy egy esetleges Hohenzollern restaurációs kísérlet esetén a császári család minden vagyonát elkoboztassa.

A cikk befejező részében a „Paris Soir” azt írja, hogy Hitler a Hindenburg halála órájában megbeszélést tartott Blomberg Fritsch és Reichenow tábornokkal, a hadsereg vezetőivel, akikkel meggyőzést kötött: 1. Hogy nem használja fel hatalmát a Reichswehr ellen. 2. Hogy nem fojtja el a szocialista irányzatokat a pártjában. 3. Hogy adott esetekben

gyűlésen Sir Herbert Samuel, az angol liberális párt jelenlegi vezére tegnap este nagy beszédet tartott, amelyben

Angolország esetleges európai intervenciójával foglalkozott s beszéde során a következőket jelentette ki:

— Tudnunk kell, hogy az európai nagyhatalmak kollektív akciója reális alapokon nyugszik s csak igenlő esetben csatlakozzunk hozzá. Ez

az ügy elsősorban a Népszövetségtől függ

és minden erőfeszítést oda kell irányítani, hogy

Anglia a nemzetek szövetségének tekintélyét megerősíthesse.

a Reichswehr célkitűzései szerint fog eljárni.

A BIRODALMI GYÜLÉS GYÁSZÜLESE

(BERLIN.) Hindenburg birodalmi elnök temetésére egész Németország impozáns módon megmozdult. Mint már jelentettük, Hitler a gyászoló családdal egyetértve a temetés programját úgy állapította meg, hogy a halottat

Neudeckben ravatalozzák fel, onnan a tannenbergi emlékműhöz viszik, ahol a vezéri-toronyban helyezik el, majd onnan Berlinbe szállítják.

Tegnap a birodalom összes templomaiban gyásztisztviszleteket tartottak. A birodalmi gyűlés a berlini Kröll Operában délelőtt tartotta meg gyászülését Hindenburg emlékére. Az Opera előtti térségen feketebe öltözött emberek százazerei álltak. Az Opera tükreit és lámpáit fekete fátyollal vonták be erre az alkalomra. A padozat vörös szőnyeget feketevel cserélték ki. Fekete fátyol lepte az elnöki emelvényt is és a birodalmi ülés tagjai részére fenttartott padokat.

A gyászülésen Hitler tartott nagy beszédet. A Kröll Operában megjelentek a kormány tagjai, a parlamenti csoportok, a diplomáciai kar, az egyházak és a hadsereg képviselői.

„Ha a feje tetejére áll az egész világ, akkor is itt maradunk” -- mondotta a kolozsvári „szerencse”-asztalok tulajdonosa

(KOLOZSVAR.) A kolozsvári vurstlíról már annyit írtunk, a polgárság nyakára szabadtott szerencsejátékokat már annyit östöröztük, hogy kezd unalmassá válni, de a hatóságok részéről mindmáig semmi intézkedés nem történt a Szamos-parokban folyó szabadrablás megakadályozására.

Első cikkeink hatása alatt egy ízben Drágan polgármester ur ki is szállott és kerekén kijelentette, hogy kizárólag csak szórakoztató célú látványosságokra és ártatlan szerencsejátékokra adta ki a számosparti helyet, amelyek csak kis értékű tárgyakban vagy csokoládékban, de semmiesetre sem pénzben folyhatnak.

És pár hete a legkörmönfontabb ötletekkel készített játékasztalokon, minden zavaró közbelépés nélkül folynak a felháborítóan ravasz csalások.

A rulett-asztalokat már mindenki ismeri. Azokat nem kell leírni. A közönség közül már a legtöbben nem is keresik fel ezeket az asztalokat. Azonban vannak más szerencsejátékok, amelyeket még nem ismert meg egy a közönség, hogy elkertülje azokat. A legtöbbször értékes tárgyakat tesznek ki — csalétekné. És a közönség 3—5—7 lejért nyerhet egy 50 banis, vagy egy lejes csokoládét, ha — szerencséje van.

Egyik sátor oldalára két automata van kitéve, ahol 2 lejért 4, 6 vagy 8 lejrt nyerhet az, aki tud. Egy bádogbohócot, amely sapkáját a kezében tartja, kell egy fogantyú által úgy mozgatni, hogy a szegek között le- eső, ide-oda ugráló gölyő a bohóc-

sapkájába essék. És aki — száz közül egy — kifogja a gölyőt, az nem nyer semmit, mert az automata rossz.

Természetesen az illető megreklamálja a tulajdonosnál, a kövér pocakos, törökkávét szűrőcsölgető ingyenélőnél, aki arra való hivatkozással, hogy a készüléket a hadirokkantak javára (?) állították fel, a szerencsétlen nyerőt pénz helyett gyalázkodó szavakkal fizeti ki.

Köteteket lehetne írni a ránk szabadtott lelketlen nép-csalókról, akik előre láthatólag még késő őszig itt maradnak. És hiábavaló a sajtó min-

den támadása és pusztába kiáltó szó a kifosztott kisemberek jajveszékelése, a kolozsvári angol-park igazgatója dölyfösen kijelentette:

— Ha a feje tetejére áll az egész világ, mi akkor is itt maradunk és akkor is játszunk, a belügyminiszeri engedély a zsebünkben van.

Ezt elhiszük. De azt már nem akarjuk elhinni, hogy Inculet belügyminiszter ur törvénytelen szerencsejátékokra adott volna engedélyt. Abban a percben, amelyben

eltérnek a törvényes alaptól, a hatóságoknak kötelessége megakadályozni a zsebvágásokat.

Ma, kedden a **Royal-Mozgóban** új kettős műsor. Két film egy helyért. **I. Borány Budapest.** Operettsláger. — **Gaál Franciska, Szőke Szakáll, Huszár Puffy, Paul Horbiger.** Zene: Brodszki Miklós. Rendező: **Bolváry Géza.** **II. Chandu a nagy mágus.** Főszereplő: **Lugosi Béla.**

Meggyilkolt a tizenhárom éves fiucska egy kisleányt, mert az nem akarta neki adni a kávé csészét

(PRAGA.) Megdöbbentő bűntény foglalkoztatja a cseh hatóságokat. Blaskova prágai cseléd lány két éves kisleányát egy nyugatcsehországi községben lakó rokonához küldte. Pár hétig minden rendben volt, míg tegnap délután

váratlanul meghalt a kislány.

A hatóságok gyanusnak találták az esetet és nyomozást indítottak. A nyomozás eredményeképpen megállapították, hogy

a gyermek nyakán véraláfutások vannak s így kétségtelenné vált, hogy a gyermeket megfojtották.

A gyilkosság gyanúja először a

kisleányt tartó rokonra esett, de az hamarosan tisztázta magát. A rendőrség tehetetlenül állott az esettel szemben, míg végül is egy tizenhárom éves fiút fogtak gyanúba.

A gyermek egyideig tagadott, majd végül bevallotta, hogy megfojtotta a kisleányt, mert az nem akarta neki adni a kávé csészéjét.

A fiatal gyilkost átadták a rendőrségnek, de kiskorú volta miatt nem lehet megbüntetni.

Az eset országszerte nagy feltűnést keltett és a gyermeket pedagógusok és idegyógyászok vizsgálják meg.

Háromszázmillió lej fordít a kormány a buzaárak megszilárdítására

(BUKAREST.) A buza áratása országsszerte a befejezés felé közeledik és ennek következtében most már hozzávetőleges biztonsággal meg lehet állapítani, hogy a termés körülbelül mennyi lesz. Az eddigi jelentések szerint az állapítható meg, hogy a néhány hónappal ezelőtt várt 160 ezer vasuti kocsi termés helyett 200 ezer vasuti kocsi termésre van kilátás.

A júliusi esőzések rendkívül kedvező hatással voltak a tengeri fejlődésére. Amennyiben az eddigi kedvező időjárással feltételekkel továbbra is számolhatunk, abban az esetben a tengeri termése kitűnő lesz.

Az eddigi jelentéseket tekintetbe véve, valószínűnek látszik, hogy eb-

ben az évben körülbelül egy millió tonna tengeri kivitelé remélhető. Rozsból 400 ezer tonnát, a többi gabonafélékből pedig 300 ezer tonnát vihet ki Románia.

Mint ismeretes, a kormány a buza árának szabályozására, illetve kellő színvonalon való megszilárdítására 300 millió lej bocsátott a buzakormánybiztosság rendelkezésére.

A VILAG BUZATERMÉSE

A római nemzetközi mezőgazdasági intézethez érkezett jelentések szerint a világ terméskilátása ezidő szerint a következő: Az Egyesült Államokban a nagy hőség megszünt és mindenfelől esőhírek érkeznek. A buza minősége igen könnyű és az eddigi becsléseket jóval le kell

szállítani. A legújabb becslések szerint az idén

458 millió bushel buzatermés várható a tavalyi 527 millió bushellel szemben.

Ugylátszik gyenge lesz a tengeri termés is, mert mi az öt évi átlag 2480 millió bushelt tett ki, addig az idén mindössze 1600 millió bushelre számítanak.

Kanadában a prairie tartományokban, tehát ott, ahonnan a legtöbb buza remélhető, meleg van és kevés eső esett és így a jelentések szerint az a vészedelem fenyeget, hogy a termés egyrésze kiszárad.

Bulgária meg van elégedve a buza és árpatermés minőségével. Szovjetországból olyan jelentések érkeznek, amelyek bő termésről számolnak be. Ezzel szemben a római nemzetközi mezőgazdasági intézetnek mindig megbízható jelentései szerint alig lesz Oroszországnak az idei termésből exportfeleslege. Argentínában a vetés szépen fejlődik és Ausztriából is a vetésekre kedvező időjárásról érkeznek jelentések.

„Fejsze nélkül nem ember az ember a kukoricásban”

Ma reggel csapzott bajusza, őszült bajsika köszönt a táblabíró előtt. Aztán felment. Az elnök urat kereszte. Messziről jött... a csizmája portól megszurkult, az elnök urra várni kellett... és a hátravetődés Kovács János leült a lépcsőre. Egyet-kettőt sóhajtott... Elővette a szalonnát, meg a kenyert. Kicsit evett, hogy jusson is, maradjon is és rágyújtott a pipájára...

... a pipa nem szelett, kialudt s a fáradt vándor feje hátracsuklott. Nagyokat szusszant. Mintegy félórát álmodott, amikor a szolgál felebrezta tette:

— Fel!... Fel!... Hogy hívják? Miért jött?... Mit akar?... Kit keres?...

Az öreg megdörzsölte a szemét, lehetőleg egyenesbe vágta magát, így szokta meg hajdan a katonáknál, aztán ilyesmit mondott:

— Tudja maga, hol van Bánffy-bunyad? Nahát!

... és köpött egyet...

— Ezzel nem lettem okosabb, — jegyezte meg a szolgál. — Mit akar ebből kihozni?

— Azt, hogy gyalog jöttem, az elnök urral akarok beszélni, engedjenek be hozzá, fel akarom jelenteni a tolvajt... meglopott és megkárosított. Kinn aludtam a kukoricában. Tudja, kérem, fejsze volt mellettem, közel volt a gyümölcsös is és a tolvaj letarolta a termést és lelopta a szilvát, meg a körte. Nem megyek a csendőrségre!... Inkább begyalogoltam, mert hát ha a naccságos táblabíró elnök ur hamarabb kinyomozná, hogy ki a tolvaj.

— Rossz helyre jött bácsikám!... Menjen inkább a rendőrségre s tegyen ott feljelentést, vagy menjen egyenesen az ügyészségre!

— Nem megyek!... En azt álmodtam, hogy csak az elnök ur segít...

— Akkor menjen haza, — jegyeztem meg én. — Nem sokat ért a gyaloglás, mégis jó lenne megpróbálni a csendőrségen...

— Nagyot sóhajtott az öreg, az tán nehézkesen megindult... az ajtóban megállt és arra kért, legalább egy fejszét adjak neki, mert azt is magával vitte a tolvaj...

— Fejsze nélkül, — ugymond — nem ember az ember a kukoricában. (p. j.)

Jó könyv, olcsó áron!

Dickens: A Picwick club 2 kötetben	60 L
Dickens: Kis Dorrit 3 kötetben	99
Gogoly: Holt lelkék	33
Dumas: A három testőr 2 kötetben	48
Anatole France: Fehér kövön	40
Shaw: Ember és felsőbbrendű ember	55
Juhász: A világirodalom élettörténete	55
Barbusse: Erő	30
Némirovsky: A milliomos Golder	30
Lengyel: A boldog város	30
London: A tűzes napsugár	60
London: A Mayák kincse	60
London: Mélység	30
Hobson: Egy új világ problémái	24
Laczkó: Szent Iván tüze	30
Lewison: Az örök sziget	60
Pnotoppidán: Szerencsés Péter 2 k.	60
Fink: Ehes vagyok, vászonkötésben	68
Róth: Hiób, vászonkötésben	68
Farkas: A magyar irodalom története, vászonkötésben	68
Eckhárt: Magyarország története, vászonkötésben	68
Dosztoevskij: Bűn és bűnhődés, vászonkötésben	36
Dickens: Twist Olivér, vászonkötés	36
Poe: Tul életen és halálán, vászonkötésben	36
Dumas: A kaméliás hölgy, vászonkötésben	36
Baró Kemény: A rajongók 2 kötetben, vászonkötésben	72
Prévost: Manon Lescaut	36
Eötvös: A nagy per 3 kötetben	99
Br. Eötvös: A falu jegyzője 2 k.	80

Vidékre csak a pénz, vagy bélyeg előzetes beküldése mellett szállítunk. Egyszáz lejen felüli megrendelésnél portómentesen.

Cultura

könyvkereskedés Cluj, Str. Memorandului 4 az udvarban.

Bojkottot mondottak ki a kolozsvári bőrparosok a bőrkereskedők ellen a husz százalék árdrágítás miatt

(KOLOZSVÁR.) Hatszáz kolozsvári iparos érdekeit érintő határozatot hozott tegnap este a bőrparosok szakszervelete. A tegnap esti gyűlés összehívása azért vált szükségessé, mert, mint arról a „Jóestét” is beszámolt — néhány nappal ezelőtt

a kolozsvári bőrkereskedők kartellbe tömörültek és egyik napról a másikra 10—20 százalékkal emelték árúikat.

Természetes, hogy ez a céltalan ár-emelés súlyosan érintette a keresetük-ből megélni amugyis nehezen tudó cipészeket és csizmadiaikat.

Memorandumban kérték a bőrkereskedő-kartellt, engedjék le az árakat. Erre a memorandumra a bőrkereskedők kitérő választ adtak:

Megigérték, hogy ezután a kottárokat drágábban fogják kiszolgálni, mint az iparuk után élő mestereket, de az árakból nem hajlandók engedni.

A tegnapi gyűlésen Biris elnök előadta a bőrkereskedők választát. Ehhez több nagyon érdekes hozzászólás hangzott el. Különösen Farkas Ernőt támadták, aki Kolozsvárnak s ugyyszólván egész Erdélynek teljhatalmu diktátora a szakmában.

Elhatározták, hogy bizottságot küldenek Farkas Mózeshez, a Dermatabőrgyár vezénigazgatójához és

kérlik, tiltsa meg munkásainak, hogy gyáron kívüli munkát vállaljanak,

mert ezzel elveszik a kenyeret a hatszáz kolozsvári bőrparos szájából. Ha nem tenné meg ezt Farkas Mózes, határozatilag kimondották, hogy

egyetlen bani értékű árut sem fognak ezután a Dermatabőrgyár termékeiből vásárolni.

Egyik felszólaló bőr-szövetkezet létesítését javasolta és úgy gondolta a kérdés megoldását, hogy, ha anyagi okok miatt nem sikerülne létrehozni ezt a szövetkezetet, bojkottálnak

sorra minden egyes kereskedőt, addig, amíg a kartell felbomlik és letörlik az árakat.

Ezt az indítványt azonban elvetették, mert nem lenne célravezető. Ugyanis a kartellba tömörült bőrkereskedők

tíz-tízezer lej bántépénzt helyeztek letétbe

arra az esetre, ha valamelyik közülük megszegné a kötelező áremelési határozatot. Ebből a pénzből a kartell fedezni tudja a bojkottált kereskedők veszteségeit.

A különböző felszólalások után Gerdan alelnök tette meg végül indítványát, amely szerint

ne csak egyes kereskedőket, hanem az egész kolozsvári bőrkar-

tell bojkottálni kell. A központtól egy bőrkereskedő kiküldetését fogják kérni és az egész szakszervelet testületileg vállalja, hogy bőrpari szükségleteit lezá-

rólaz ennél a kereskedőnél fogja beszerezni.

Az indítványt hangos éljenzés között a jelenlevők teljes egészében elfogadták.

Éles támadást intézett Németország ellen az angol admirális első lordja

(LONDON.) Vasárnap délelőtt óriási tömeg jelenlétében nyitották meg az angol flotta-hetet. Ez alkalommal Beatty, az admirális első lordja tartott nagy beszédet. A lord kijelentette, hogy Anglia helyzete szoros összefüggésben van a tengeren uralkodó biztonsági állapotokkal.

— Ez a biztonság — jelentette ki az admirális — ma nagyon kétes, mert Anglia háború esetén nem tudná megvédeni magát. Nincsen elegendő számú cirkálója, éppen ezért,

— tette legfeltűnőbb nyilatkozatát az admirális,

— Angliának ki kell lépnie a londoni tengeri megegyezésből.

Beszéde további során Beatty lord éles hangon bírálta Németországot, amelynek

kihívó magatartása forrása minden bizonytalanságnak és nyugtalanságnak.

Beszédét azzal fejezte be, hogy csak is egy legyőzhetetlen hatalmas angol flotta biztosíthatja a világbékét.

Bajok vannak a készülő Saar-vidéki népszavazás körül

(SAARBRÜCKEN.) A saarvidéki lapok közlik az ottani lakosság panaszait az ellen a rendszer ellen, amely szerint a népszavazást be akarják vezetni.

A népszavazást levezető bizottság szabályzata szerint a bizottságban 5 ember foglal helyet. Egy, a központi bizottságtól kinevezett tisztviselő és négy a lakosság által választott tag. Azokon a helyeken pedig,

ahol a hitleristák többségben vannak, megtörtént az, hogy a

tagok közül három, sőt mind a négy hitlerista s így a más pártok képviselői nem kapnak helyet a bizottságban.

A Saarvidék kormányva egyébként kérdést intézett a Népszövetséghez, amelyben a népszavazás időtartamára

nemzetközi rendőrség kiküldetését kéri.

A kérvényben a Saar-bizottság elnöke tudomására hozza a Népszövetségnek, hogy a Saar-louis polgármesterét felfüggesztette, a hivatalában talált szabálytalanságok miatt.

Megélénkült a romániai fenyőfa-export

Nagymennyiségű fűrészáru megy a keleti államokba

(KOLOZSVÁR.) A belföldi fenyőfapiac forgalma változatlanul gyenge: az őszi anyagbeszerzések még nem indultak meg és így a csekély kereslet mellett nem alakultak ki mérvadó árak. Az eladás szintén tartózkodó, mert hiszen abban az esetben, ha a piacon versengés indulna meg a kevés lehetőség körül, akkor az árak alaposan lemorzsolódnának. Azok a fatermelők, akik — amint annak idején jelentettük — az elmúlt esztendőben új osztályozást vezettek be, ezt az új rendszert továbbra is fenn akarják tartani, azonban ez attól függ, hogy a közép-termelők, akiknek nagyrésze nem tette magáévá az új osztályozási rendszert, a jövőben milyen álláspontot foglalnak el.

Magyarország irányában

a fenyőanyag tempója mintha csökkenett volna,

azonban a kikötők forgalma változatlanul élénk. A keleti piacok nagy érdeklődéssel fordultak a román termelvények felé és június elsejétől tizenötödikéig, a Sulina-Duna-ágon a következő mennyiségű faanyagok hajóztak le: Egyiptom részére 4712 köbméter fenyőfűrészáru Franciaország számára 12.151 köbméter fenyő- és 248 tonna tölgyfa-áru, görögországi rendeltetéssel 15 ezer 284 köbméter fenyőanyag, Hollandia felé 240 köbméter fenyőáru, Olaszország részére 814 köbméter fenyőanyag, Marokkó részére 1556 köbméter, Tunisz részére 941 köbméter és Syria részére 11.31 köbméter fenyőanyag. A keleti piacok érdeklődése egyre fokozódik.

Kik tarthatnak igényt a táppénztár-segélyre

(KOLOZSVÁR.) A Casa Cercuare elnöksége ülést tartott, amelyek a következő határozatot hozta.

Mindazok a tisztviselők, akik 30 napig betegek voltak és ezen idő alatt nem vették igénybe a Casa Cercuare orvosát és gyógyszerét, vagy fürdőhelyen voltak és keresetnélkülségüket igazolni tudják, a megfelelő osztálynál táppénz segélyre igényt tarthatnak, illetőleg a táppénzeket megkapják.

Emberélelet mentett a welsi herceg

(LONDON.) A welsi herceg most tudvalevőleg Biaritzban üdül. Tegnap veszélyes kalandban volt része a rendkívül szimpátikus, nagy szeretetnek örvendő angol királyi hercegnek. Egy fiatal fiu ugyanis

tulságosan mélyre uszott be a tengerbe, görcsöt kapott és fulladozni kezdett. Már-már oda-vesszett, amikor a welsi herceg, az angol korona örököse közel került hozzája, megragadta és a saját élete kockáztatásával ki- uszott vele a partra.

Az egybegyűlt óriási tömeg lelkesen megéljenizte a herceget, aki azonban gyorsan elmenekült az óváció elől.

TEKE-SPORT

Eredmények: Palma—Gloria, 12 játékos, 120:107. Iris—Postások, 14 játékos, 161:147. Gloria—Testvériség (Torda), 15 játékos, 162:120. — Értésítés. Kovács Ferenc, a Napraforgó csapatának érdemes tagja, váratlanul elhunyt. Hétfőn nagy részvét mellett temették el. — Tekéző napár. Kedd: Bohém—Olimpia, revász, Kovács-pálya. Szerda: Firtos-Sport, Weisz-pálya. — Cluj kerület hivatalos helyisége ezentúl Calea Regele Ferdinand 8 Minden megkeresés ezentúl oda intézendő.

Társadalmi élet

(—) A kolozsvári magánalkalmazottak nyári táncmulatsága augusztus 18-án lesz a Cal. Motilor 30. szám alatti volt Zajzon-kertben. Nagy tombola, szertent és konfetti csata. Ez lesz az idény legsikerültebb nyári táncmulatsága, tehát készüljön és mielőbb váltassa meg jegyét. Jegyek elővételben kaphatók: Pompadour áruház, Wesselényi-u., Stea áruház Wesselényi-u., Nimberger cipőáruház Fő tér. Belépti jegyek — repülő bélyeggel együtt — 22 lej.

(—) A Jaurés-emlékkünnepélyre váltott színházi jegyeket, — tekintettel arra, hogy a helyi hatóságok a szükséges engedély kiadását megtagadták — a Munkás Újság kiadóhivatala, Str. Memorandului 21., visszaváltja a hó 10-éig bezárólag. Kérnek azok, akiknél ilyen jegy van, hogy azt fenti időn belül váltassák be.

(—) Fürdőkrándulás Melegsámasra. A Kolping legényegylet turista szakszervelete augusztus 12-én fürdő kirándulást rendez Melegsámasra. Jelentkezni lehet minden este 7—10 óráig a Legényegyletben (Str. Baron L. Pop 3.) Jelentkezés határidő péntek este 10 óra. Turavezetők: Gyöngyösi László, Magyar István. Vendégeket szívesen lát a szakszervelet vezetőse. Következő turánk augusztus 19-én autóval Korongyosra. Ezt a turát közösen rendezzük a Tennis Club-bal. Gyalog a Bácsi torokba.

TIGRIS

A KELEPCÉBEN

Regény. Írta: J. H. SMITH

(50)

— Azt, hogy aki Kimberleybe, vagy Bloemfonteinbe akar menni, annak Cape Town a kikötője, — felelte öccse türelmetlenül. — Most nem érek rá magyarázni, — tette hozzá sietve — kérem, főzessen új teát és egyet több személyre, mert Gracet is magunkkal hozzuk.

Eltűntek és az autó már robogott velük a kikötő felé.

XIII. FEJEZET.

Grace busan ült a kabinjában az ágyon és igyekezett visszatartani fel-törő könnyeit. Most már igazán meg-fájdult a feje ettől a sok izgalomtól. Apja különös beszéde, a hihetetlen dolgok, amiket megtudott, apja kö-nyörgése, hogy utazzon el... mind-ez olyan volt, mint egy lidércnyomás álom.

És most itt van a „King Arthur”-on! Igaz, eleinte hízelt neki apja bizalma és érdekesnek találta, hogy ő, aki még sohasem volt önálló, most egyedül utazzon Afrikába. Még a hajóstársaság irodájában is örült, hogy kapott kabin; de minél jobban közeledett az elutazás ideje, annál alább hagyott a vállalkozó kedve.

Nagyon rosszul érezte magát a hajón, a sok idegen ember között, félelem gyötörte és retenetes volt a gondolat, hogy beteg apjáról ne tudjon semmit.

Már-már azon a ponton volt, hogy elhagyja a hajót, de éppen az apjára való gondolat tartotta vissza. Annnyira megkérte, hogy intézze el helyette, amit ő szeretett volna elin-tézni, mielőtt megbetegedett, nagyon fonos volt neki és még azt is a szívé-re kötötte, hogy senkinek se szóljon semmit.

Pedig milyen jó volna, ha Floren-son kisasszony itt volna vele! Ő any-nyira önálló és energikus; és milyen kedvesen tudta Gracet vigasztalni és lelket önteni belé.

És Richard! Zokogás tört fel Gra-ce kebléből. Milyen rosszul fog esni a bizalmatlansága és vajjon mennyi idő telik el, amíg újra láthatja? Grace kétségbe volt esve.

Hanem apjának megígérte, hogy elmegy és bármilyen nehezére esik is, meg fogja tartani az ígéretét. Ez az elhatározás kissé megnyugtatta, fel és le kezdett járni a szobájában. Nem valami kényelmes, különösen ilyen hosszú időre, de bátornak kell lenni és a tíz nap majd csak eltelik vala-hogyan.

Csak legalább indulna már a hajó és szűnne meg az állandó kísértés, hogy visszamenjen! Órájára pillan-tott, még egy félóra. Újra leült és minden bátorságát összeszedte. Ta-lán a hajóról lehet majd sürgönyözni a kórházba, hogy apjáról értesítést kapjon.

Összerezcent, mert az ajtón ko-pogtatás hallatszott. Nem mert fel-lelni, egészen kicsire összehúzta ma-gát; rémes gondolatai támadtak, sir-ni vagy sikoltani szeretett volna, az

ajtó kinyílt és Illing Richard állott a küszöbön.

Grace alig mert hinni a szemének. Richard pedig szigorú akart lenni, de alig pillantott a lányra, megeny-hültek a vonásai.

— Grace, hiszen olyan mint egy megijedt gyermek! — a hangja vidá-man csengett — és maga akart Af-rikába utazni?

A leány minden ijedtsége elmúlt.

— Richard, hogyan került maga ide? — kérdezte boldogan.

Felelet helyett a fiatalember udva-riasan felemelte Grace kezétáskáját.

— Több csomagja nincs? — Aztán udvariasan félreállott és kitárta az ajtót. — Az autó kint vár, mylady,

— mondta mély meghajlással.

Grace komolyan rázta a fejét.

(Folytatjuk.)

Új központi magyar pénzintézetet szerveznek Kolozsváron

Korszakos lépés az erdélyi magvarság gazdasági megmentése felé

(KOLOZSVAR.) A Magyar Párt közgazdasági szakosztálya nagyon érdekes és nagyon hasznos határozatot hozott tegnapi ülésén. A szakosztály értekezletén a különböző gazdasági érdekeltségek képviselői jelen-tek meg. Elsőnek dr. Gyárfás Ele-mér, a szakosztály elnöke szólalt fel. Ismertette az erdélyi magyar pénz-intézetek helyzetét. Ennek során rá-mutatott arra, hogy

a betétesekkel való kiegyezés rendkívül nagy érdeke az egész magyarságnak.

Elengedhetetlenül szükséges, — mon-dotta tovább — a kölcsönös biza-lom helyreállítása. Ezért egyezség-tíján tegyék lehetővé, hogy a kon-verziós törvény által már megha-gyott és körülbelül két milliárd lejre tehető magyar vagyont megmentsek.

A kérdéshez számosan szólottak hozzá, azután előterjesztés történt egy köz-ponti magyar pénzintézet léte-sítése érdekében.

Erre vonatkozólag javaslatot tettek abban az irányban, hogy a meglevő magyar pénzintézetek megfelelő át-szervezésével,

Kolozsvár székhellyel létesüljön egy központi pénzintézet, amely nek vezetősége teljes hatáskör-rel és felelősséggel vezesse az erdélyi magyarság hiteléletét.

A központi pénzintézet mellett, vele benső üzleti és személyes kapcsolat-ban megfelelő átszervezéssel fentar-tandók volnának még legalább Szat-máron, Nagyváradon, Aradon, Ma-rosvásárhelyen, Brassóban és Temes-váron olyan nagyobb önálló pénz-intézetek, amelyek saját körzetük-ben ellátnák a magyarság hitelszük-ségeit.

Ehhez a ponthoz is többen szóltak hozzá. Gyárfás Elemér a felszólalá-sokra válaszolva, hangsúlyozta, hogy a Magyar Párt marosvásárhelyi nagy gyűlése annakidején leszögezte a ma-ga álláspontját ebben a kérdésben. Általános vita keletkezett és végül is elfogadták a határozati javaslatot.

Kimondották egy központi ma-gyar pénzintézet létesítését az-zal, hogy az új pénzintézet kü-lönös tekintettel lesz a zárt nagy tömegekben együttélő székelység gazdasági érdekeire.

Van még gazdagság ezen a buval telt világon

Aki szeret elámulni csodálatos és mérhetetlen kincsek láttára: utazzék a jövő év májusában Londonba.

A jövő év májusában ugyanis Lon-don szenzációs eseménynek lesz a színhelye. A világ kincseit, a föld legdrágább értéktárgyait helyezik az angol király lábai elé, hogy így jel-képezzék a brit uralkodó birodalmá-nak nagy gazdagságát, hogy így bizo-nyítsák, hogy az angol impérium nemcsak, hogy kiterjed az egész vi-lágra, hanem Angliának vannak a legdusabb kincseskamrái is. London-

ban 1935 májusában lesz V. György király trónralépésének huszonötödik évfordulója és ezt fogják ilyen ká-prázatos pompával megünnepelni. Az angol birodalomnak minden országa és gyarmata már most készülődik ar-ra, hogy ellátogasson az anyaország-ba és részt vegyen a tervbe vett nagystilű ünnepségeken. A kincses In-diából

a legjelentékenyebb és leggazda-gabb huszonhét maharadzsa szándékszik Londonba utazni, hogy az angol királynak személyesen mu-

tassa be hódolatát.

Drágakövekkel ékített ötven ele-fánttal

érkeznek majd az indiai fejedelmek és máris egész detektivcsoportokat szerveznek arra, hogy a hatalmas ér-téket képviselő állattranszportot és azoknak kincsétérő terheit őrizzék.

Bizarr ötletekben, páratlan látvá-nyosságokban sem lesz hiány az an-gol király trónralépésének jubileumi alkalmával. A benáreszi maharadzsa például szerződöttett egy igen híres fakirt, akit magával visz Londonba, hogy ott a fakir imájával és áldást-mondó varázsigejével halmozza el V. György királyt. Egy másik Krózus, a barodai fejedelem felteszi az ünne-pi alkalmára

a világ legnagyobb briliánsát, amely nagyobb és értékesebb, mint a híres Kohinoor.

A haiderabadi Nizam először fogja turbánjára tűzni az a rejtélyes ék-szert, amelyet ősi tradíció alapján csak a világ leggazdagabb em-beérének jelenlétében szabad vi-selni.

A titokzatos erejű drágakövet először látják majd profán szemek, mert ed-dig mint egy szentséget őrizték re-jtekhelyén.

Mindenek szerint felejtethetetlen lát-ványosságok fogják megkoronázni annak a napnak huszonötödik évfor-dulóját, amikor V. György király az angol birodalom trónjára lépett. A világ kincseinek nagyrésze erre a napra Londonba vándorol, hogy el-kápráztassa a szegény európai em-be-riséget.

RÁDIÓ

SZERDA, augusztus 8.

Bukarest. 13: Déli zene lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Rádiózenekar. 20.15: Rádiózenekar. 21.15: Albu Sandul hege-dül. 22.30: Klarinét verseny. 23.30: Ven-dégloői zene.

Budapest. 7.45: Torna. utána hangle-mezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 16.30: A rá-dió diáklérelőaja. 17: „Vigyázzunk a vil-lannyal”. Előadás. 17.45: Hírek. 18: „A gyarmati kérdés és a nagyhatalmak”. Előadás. 18.35: Szalon és jazzzene. 19.35: „Magyar esélyek a magdeburgi uszó Európa-bajnokságon”. 20: Hegedű zon-gora kísérettel. 20.40: „Daubler”. Elő-adás. 21.15: „Denevér”. Operettelőadás közvetítése a budapesti Állat- és Nő-vénykerből. 22.10: Hírek. 24.30: Cigány-zene.

Kassa. 12.30: Cigányzene. 19.55: Ma-gyar hírek. 20.30: Hegedűhangverseny. 22: Rádiózenekar.

Pozsony. 11.25: Magyar hírek. 13.10: Hírek, lemezek. 14.20: Lemezek. 14.40: Német és magyar hírek. 19: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 20.30: Mandolin ötös. 22: Orgona zene közvetítése a mo-ziból.

Bécs. 13: Lemezek. 15.10: Művész le-mezek. 18.40: Filmzene. 21.25: A bécsi kamarazenekar. 23: Fuvószzenekar. 23.50: Körtangverseny. 23.30: Közvetítés Salz-burghól, az ünnepi játékok városából. 24.40: Táncclemertik.

Berlin. 13: Szórakoztató zene. 15.15: Cselló zongora kísérettel. 17: Katonaze-ne. 20.25: Népdalok. 23.50: Táncczene.

Varsó. 13.10: Operett- és filmlemezek. 14.05: Könnyű zene. 17: Jazz. 19.30: Le-mezek. 20.15: Kávéházi zene. 21.12: Rá-diózenekar. 22.12: Szimfónikus hangver-seny. 23.15: Táncclemezek.

Építőmunkás-mozgóban:

Kedden, szerdán 7 és 9 órakor utoljára.

A halál völgye

Az idei évad legizgalmasabb és legszebb cow-boy filmslágere.

Főszerepben: **Georg O'Brien és Parker Cecilia.**

Helyárak 10 és 12 + 3 lej.

Lelepleztük a szamosparti villatulajdonost, - mosakszik, de nem lesz tőle tisztá a törülközője

(KOLOZSVAR.) A „Jóestet” szombati számában beszámoltunk Muresán József monostori gazdálkodó némely dolgaról. Muresán, — amint már megírtuk — egy dezskavillát emelt magának a Csikos-kert mellett levő sporttelep és a Szamos között elterülő parcelláján.

Ezen a telken egy ösvény vezet végig, amelyen a fürdőzők már rég járnak a gáthoz. Pecsétnyomát csinaltatott és

egylejes jegyeket bocsátott ki sorszámmal ellátva.

Birtokunkban is van egy ilyen jegy, amit a múlt vasárnap kényszerített rá egyik városi tisztviselőre, aki nem akart egy három kilométeres kerülőt csinálni, hát inkább leszurkolta a belépti díjat.

A jegyet Muresán jó és rendes üzletember szokása szerint sorszámmal látta el. A jegy, ami nálunk van, 262 sorszámmal visel s rá van írva, hogy 1 lej. A hátára pedig egy kiolvashatatlan és mértanilag teljesen gyanus formájú pecsétnyomó rányomva. Megvizsgáltuk a jegyet közelebbről, de nem tudunk kiokosodni rajta. Ezt a jegyet a tisztviselő vasárnap vette. Azóta az élelmes üzletember nyilván, hogy a közönség esztétikai érzékét kielégítse, egy lovat nyomtatott rá a jegyekre, mely körül félkörben rá van írva: Muresan Iosif.

A múlt vasárnap, ahogy megírtuk, 500 lejt szedett be egy nap alatt. Csinos kis összeg.

Muresán József cikkünk megjelenése után megjelent szerkesztőségünkben, hogy igazolja magát a szinte alaptalan vádak alól.

Legelőször is azért tiltakozott, hogy miért írtunk cikkünkben Muresán Jánost, amikor őt Józsefnek hívják. Kérésének ezennel helyet is adunk és megemlítjük, hogy Jánosnak a bátyját hívják, akinek semmi köze nincs az öccse „tisztá” ügyéhez.

Egy rajzot is mutatott fel, melynek alapján állítólag joga volt beírni a telket és ott egylejes beléptidíjakat szedni, mert a felépült „villa” őrizetere egy alkalmazottat tart,

akinek havi 1500 lej fizetést ad s azért állapította meg az 1 lejes beléptidíjakat, hogy a rezsit kiharozza.

Mindenek fölött kérte, hogy rektifikáljuk a cikket, mert nem írtunk meg mindent úgy, ahogy van. Hát ebben igazat adunk Muresán urnak az azt, amit kihagytrunk mulokori cikkünkben, most felsoroljuk. Reméljük, meg lesz elégedve.

Először is azon kezdjük, hogy van egy törvényt, amelynek alapján ha valaki 5 bani beléptidíjat is szed, azért az államnak adót tartozik fizetni.

Megvizsgáltuk a jegyet, de azon a legnagyobb jóakarattal sem tudtunk felfedezni

semmiféle olyan pecsétet, mely igazolná, hogy Muresán ur jegy adót fizet.

Ez az első számú kihágás. A má-

sodik, hogy az alkalmazottja után, aki a jegyet szedi, adót kell fizetni. Amit Muresán ur bizony nem siet megtenni. Harmadik: engedély nélkül szedni nem lehet beléptidíjat, mert ez üzlet, amiről az illetékes hatóságoknak is tudni kell. Tudtunkkal Muresán urnak semmiféle ilyen engedélyje nincs.

De van még egy és más megemliteni való Muresán ur személyével kapcsolatban. Így például a kérdéses két tornyu „favilláját” minden engedély nélkül, csupán politikai érdemeire támaszkodva építtette fel. A városi mérnöki hivatal 18235 sz. dosszárában meg van állapítva, hogy

Muresán urnak nem volt joga házát építeni oda, mert erre semmiféle engedélyje nem volt. Egy bizottság megvizsgálta az ese-

tet és megállapította, hogy Muresán ur tényleg engedély nélkül épített.

Ugyancsak ebben a dosszárbán írtéz átiratot a mérnöki hivatal az iparhatósághoz, amelyben kérdi, hogy van-e Muresán Józsefnek engedélyje italt árusítani? Az iparhatóság válassza rövid, de annál súlyosabb, mert azt mondja, hogy:

„Tisztelettel értesítjük Önöket, hogy Muresán József nevű egyén részére nem adtunk ki italmérési engedélyt.”

Igy állunk, kedves Muresán József ur. Ohajának eleget tettünk és megírtuk azt, amit Ön szerint kifelejtettünk.

Mindenesetre kíváncsiak vagyunk hogy az illetékes hatóságok milyen módon fogják elintézni véglegesen Muresán Józsefet. (m. t.)

Szentesítették a bolgár-szovjetorosz megegyezést

(SZÓFIA.) Tegnap proklamálták Bugária és Szovjet-Oroszország között a diplomáciai viszony felvételét. A két ország között létrejött megegyezés szövegében a következők vannak:

Bulgária és Szovjetoroszország

kölcsönösen garantálják egymás függetlenségét.

Kölcsönösen tartózkodnak egymás belügyeibe való beavatkozástól és minden olyan propagandától, amely a másik országban nyugtalan-ságot kelthetne.

Szinkör-Mozgó: kedd és szerda

A szerelem
A hűség
Az asszonyok
A könnyek

szimfóniája:

Mellékucca!

Irene Dunn, John Boles.

SPORT

Szeptember 2-ikán kezdődnek a nemzeti ligabajnokság mérkőzései

Bukaresti tudósítónk jelenti: A labdarúgószövetség belátta, hogy az eredeti tervek ellenére — a nemzeti liga bajnoki mérkőzéseit nem lehet már augusztus 26-án elkezdni és ezért úgy döntött, hogy a szövetség tanácsának ülését augusztus 25-ére halasztja el, mikor is véglegesen megállapítják a liga beosztásának kérdését és a mérkőzések kezdetét szeptember 2-ára tűzik ki.

Az őszi és tavaszi fordulók sorrolását azonban már a közeljövőben megtartják, tekintet nélkül arra, hogy a szövetség tanácsa a nemzeti liga beosztásában mit fog határozni. A szövetség körében ugyanis erősen tartja magát az a hír, hogy ebben az évben már szó sem lehet a kettős ligacsoport visszaállításáról, legfeljebb a nemzeti liga második osztályának felállítását engedélyezik. Ezt a tervet is csak azért engednék keresztül vinni, hogy a selejtezőmérkőzéseken vesztes csapatok ne kerüljenek vissza azonnal a kerületi bajnokságokba, hanem nyitva legyen az ut számukra az elsőosztályu nemzeti ligába. A szövetség tanácsulése elé a legnagyobb várakozással tekin-

tenek sportköreink, mert az sorsdöntő lesz számos sportegyesület jövőjére is.

Világrekordokat futottak az amerikai atléták Oslóban

Oslóból jelentik: Az amerikai atléták hatalmas formájára jellemző, hogy Eatsmann, az 500 m.-es síkfutás világrekordját 1 perc 02 mp.-re, Beard pedig a 110 m.-es gátfutás világrekordját 14.2 mp.-re javította.

A JUGOSZLÁV-OLASZOR-SZÁG VIZIPÓLÓMÉRKŐZÉS tegnap Budapesten 1:1 (1:0) arányban döntetlenül végződött. A magyar A. válogatott vizipólócsapat 5:2-re győzte le a B. válogatottat.

UNGVAR. SK Russy—Bocskai 4:3 (1:2).

A TOUR DE ROMANIE KERÉKPÁROS VERSENYEN Románia vezet a nemzetek pontversenyében. A verseny második szakaszán a román C. Nitescu győzött 4 óra 20 perces idővel.

BRILA. A Ripensia—TAC kombinált tegnap 7:1 (4:0) arányban verte a Dacia Unireát.

VERSEC. Rapid Temesvár—Radnicki 6:2 (1:1).

Állítólag uccát javítottak..

(KOLOZSVAR.) A Gojdu uccáról lesz szó. A város szívében van. Közvetlenül a Marianum mellett. Görgyös, sáros, kidült-bedült, korhadt kerítés és szemétdombok jellemzik, illetve nem takarja el a három méter magasságu burjándombot.

Es állítólag nem régiben javították az uttestet. Az is lehet, hogy csatornázták... és szeretnék volna javítani... akarták, de nem futotta a költségvetésből.

Nagyon szívesen megmutatnók a polgármester urnak is:... ez az ucca nagy szégyene a városnak. Két oldalt amolyan sirdomb-félek húzódnak végig a gyalogjáró mellett... és középen kövek, gödrök, szemét és elcsúlyedt kerék-nyomok látszanak. Ugy gondolták az utjavítók, elég letenni a csatornát és a kiásott gödörbe visszadobálni a földet. A többi nem fontos... Az utthengereles szükségtelen... az utépítés fölösleges...

Csak azért... mert a költségvetésből arra sem telik, hogy a város legelkében eltüntessék a piszkot és kisimítsák egyik legszebb villanegyed uccáját...

A harmadik nagy nyere-mény Erdélyben A cluji Iliescu bankház hagyományos szerencsése

Alig egy-két napja adtunk hírt az erdélyi nagyobb osztályosorsjáték nyere-ményekről s ma arról értesülünk, hogy a IV. osztály 100 ezer lejes nagy nyere-ményét a kolozsvári Iliescu bankház vevői nyerték meg, a 22707 számú sorsjeggyel.

A sorsjegy négy negyed részéből állott s a nyerők: Serecs Béla zalaui könyvkereskedő, Cornel Ionescu kolozsvári repülő rajbéli kapitány, Renner János gyáros és társai Kolozsvárról és C. M. kolozsvári magánhivatalnok.

Az esettel kapcsolatosan kérdést intéztünk Iliescu vezérigazgatóhoz, aki érdekesen világított rá a játékosok mentalitására:

— Minden húzáson megismétlődik az a dolog, hogy némelyek elmulasztják megújítani sorsjegyüket, amit aztán másnak adunk el. A sajtáságos véletlen játéka aztán, hogy a nagyobb nyere-mények éppen a megújítani elmulasztott nyere-mények kel történnek. De teljesen logikátlan az eljárása annak a játékosnak, aki játék közben hagyja abban a játékot, mert míg pl. az első négy osztályon összesen circa 40 millió lej lesz kisorsolva, addig az utolsó játékon több mint hatszor annyi, felül a 240 millió esik kisorsolás alá.

— UJBÓL A CIUMETTI-ÜGY. A Ciumetti Sterie vasgárdista meggyilkolása körülményeinek megvizsgálásával megbízott vizsgálóbizottság bünösnek találta Panova és Negrescu rendőrkomiszárokat és Constantinescut, annak a temetőnek a főfelügyelőjét, amelyből a holttestet titokban elszállították. A vizsgálóbizottság elrendelte az újabb 30 napos vizsgálati fogságot a gyilkos hatósági közegek ellen. A vádlottakat augusztus 9-én, csütörtökön újból kihallgatásra vezetik.

A kormány tagjai visszatértek a fővárosba

(BUKAREST.) A kormány tagjainak egyrésze visszatért a fővárosba, többen a Nagyváradon tartandó kongresszusra utaztak. Tatarescu miniszterelnök, aki Hercules-fürdőn nyaraló családját látogatta meg, ma tér vissza Bukarestbe. Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke még vasárnap elhagyta Temesvárt, ma Konstancán tartózkodik és csütörtökön már részt vesz a Bukarestben tartandó minisztertanácson.

MOZI

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden nagy kettős műsor. — 2 film egy helyért. I. *Botrány Budapest*. Operettszáger. Főszerepben: Gaál Franciska, Szőke Szakáll, Huszár Puffy, Paul Hörbiger. Zene: Bródszki Miklós. Produkció: Hanna-film Budapest. II. *Chandu*, a nagy mágus. Fősz.: Lugosi Béla.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden: *Amerikai tragédia*. Theodore Dreiser világhírű regényének filmváltozata. Főszerepben: Sylvia Sidney, Phillips Holmes és Frances Dee. Rendezte: Joseph von Sternberg.

CAPITOL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma: A hét legnagyobb eseménye. Három szenzáció. Dollfuss temetése. Max Baer—Carnera világbajnoki mérkőzése. Szőke Szakáll kacagtató vígjátéka, Szakáll a pártietében.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden 7 és 9 órakor utoljára: A halál völgye. Szerdán 7 és 9 órakor közkvánatra: A halál völgye. Izgalmas cow-boy dráma. Főszerepben: Georg O'Brian és Parker Cecilia. Műsor előtt dupla híradó. Csütörtökön, pénteken nincs előadás.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden közkvánára. Mellékucca. A legnagyobb sikert elért drámai szenzáció. Irene Dunn és John Boles világhírű művészekkel. Leszállított helyárak: 10 és 18 lej. Szünetben Petro Achenico énekel.

Autóbusz-járat Cluj—Bucuresti

Mociu, Târgu-Mureş, Braşov, Ploesti-en keresztül. — Indul Kolozsvárról hétfőn és csütörtökön reggel 6 órakor. Indul Bucuresti-ből vissza szerdán és szombaton délután 3 órakor. Menetjegy . . . Lei 400 Menettérít-jegy . . . 700 Információk és jegyek Kolozsváron az autóbusz állomáson. Telefon 155 szerezhetők be.

A gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében a Magyar Színházzal szemben világvárosi műsort láthat a közönség

Stanescu Sambrai

mes társulata Prima horok. Szolid árak. Azuga sör.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Agília, Állandó egzisztencia. Aki bírja-marja, Kertes telek, Jó bizonyítvány, Jour Darling, Pincemester jellegre levelek vannak a kiadóban.

RAGADJA meg mindenki a kedvező alkalmat és keresse fel, míg nem késő a híres és csodált Miss Elisabeth grafológus (jós) nőt. Nálá mindent megtudhat tudományos és modern alapon. Piata Mihai Viteazul 15. (4667)

TABOVITS kalapszalon Piata Unirii 15., Meinel féle helyiségbe költözött át. (4663)

40—60 év körüli urnak ösmerettségét keresem házasság céljából. „1896” jeligére. (4652)

ADÁS-VÉTEL

Miért jó a „GOULD” kávé?

Mert: egészség-seknek kitűnő tápszer, ideg-, gyomor és vesebetegségek elsőrendű lap- és gyógyszer. Nőknek bel- és gyomorrenyheségnek jó bevált ellenszer. Gyermeknek a testi fejlődését fokozza.

Ezért minden gondos háziasszony és anya „GOULD” kávét vezet be háztartásába.

Ára kg.-ként I. r. II. r. III. r. IV. r.
Lei 72— 60— 54— 48—

Gyári lerakat Cal. Motilor 49. Végh. Férfi és nőügynők fixfizetés és jutalék ellenében állandó alkalmazást kapnak.

ELADÓ diófaháló és konyhabereendezések és egyéb butorok. Jasilor 10. (4650)

SZEKRÉNYEK, ágyak, ebédlőkredencek, szőnyegek, íróasztalok és többféle butorok olcsón eladók. Str. Decebal 3. (4559)

TÖBB évi cukrászdai gyakorlat-tal bíró nő állást keres, vagy ehhez hasonlót. „Szerény igényekkel.” (4658)

KEVESET használt fedeles kocsi jutányosan eladó. Str. Dacia 7. Szilágyi. (4556)

HÁZ eladó igen olcsón: szoba, konyha, speiz; egy külön szoba, 2 kemencéből álló pékség, istálló, fűskamrák, szép veteményeskert. Str. Take Ionescu 55. (4418)

EGY jókarban levő indító ellenállás 15 Amp. „Ganz” eladó. Cim a kiadóban. (4385)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

KIADÓ LAKÁS

GYÁRNAK, műhelynek alkalmas betonos helyiség (25x5; 4 m. magas) részletekben is kiadó. Ugyanott 3 szobás, konyhás komfortos és egy szoba, konyhás lakás meliék-helyiségekkel kiadó. Páris 62.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kertes házban 2—3 fiatalembernek kiadó. Str. Luther 3. (Fűtőház közelében.) (4649)

KAPUALATTI diszkrét bejárata csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. Cal. Motilor 81. (4614)

KIADÓ Memorandului-ucca 1. szám alatt az egész emeleti rész, mely áll 8 helyiségből. Ajánlatok f. év augusztus 10-ig adhatók be. Kolozsvári róm. kath. egyházközség. (4514)

LAKÁST KERES

VÁRMEGYEI tisztviselő pontosan fizet 2 szobás kertes komfortos lakásért. Cimeket vármegyeház portásánál kérem leadni. (4578)

ÁLLÁST KERES

KÖZÉPKORU elvált intelligens uriaasszony magányos urhoz anyahelyettes vagy házvezetőnőnek ajánlkozik. Leveleket „Vidékre is megyek” jeligére a kiadóhivatalba kérek. (4656)

FIATAL közműves házaspár ház-mesteri állást keres. Cim a kiadóban. (4664)

ÁLLÁST KAPHAT

ÜGYES lapakvizitőröt keresünk Értekezni: Str. Dragalina 116. sz. Délután 3—4 és 8—9. I. ajtó. (4660)

KERESEK gyerekhez jobb családból való egészséges 13 év körüli leánykát. Str. Verde 2. (4653)

Nővére segítségével megfojtotta, feldarabolta, majd elásta törvénytelen gyermekét a lelketlen anya

(KISENEV.) Két nővér bozaltas büntette ügyében folytat napok óta nyomozást a kisenemgyei Lapusna község csendőrsége.

Lupas Anika községi tanítónő már régóta

szerelmi viszonyt folytatott egy odaváló legénnyel.

A viszonynak egy héttel ezelőtt következményei lettek a szerelmes tanítónő egy egészséges

fiúgyermeknek adott életet.

Szégyenét el akarta titkolni és ezért borzalmas tette határozta el

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket aznap megjelenésük délelőtti 11 óráig lehet csak feladni.

MIDERSZALON keres tanuló leányt azonnalra. Cim: Memorandului 26. (4584)

VILLANY-, vízszelőknek szabadtul segédet felveszek. Cim a kiadóban. Ugyanott biciklit veszek.

KÜLÖNFÉLÉK

FÉNYES megélhetést nyújtó tálmányhoz társ kerestetik. Informál Vass szabadalmi ügyvivő Str. Grigorescu 112. (4642)

AKI meg akar szabadulni a lelki fájdalomtól az keresse fel a csodajósnőt, aki minden bajban segít. Str. Petru Maior 7. (4655)

ELVESZETT vasárnap a Szent János kútnál egy pénztárca Gyula József névre szóló fontos iratokkal. Kérem a megtalálót, hogy jutalom ellenében adja le str. Lucaci 5. szám alá. (4654)

5—10.000 LEJ kölcsön ellenében szép szobát adnék magányos nő vagy férfinak. C. Feleacului 68. (4640)

ÁTKÖLTÖZTEM az éttermemmel a Str. Cotita 9 sz. alól a Cal. Reg. 14 sz. alá, ahol jutányos áron vállalkozok abonenseket ebéd, vacsorára. Szíves pártfogást kér: Albert-étterem. (4538)

ELVESZETT szombat este Cal. Regele Ferdinand 136. számú szobában levő trafiknál egy pénztárca különféle igazolványokkal (amelyek a megtalálóra nézve teljesen érvénytelenek), Miklós István boltiszolga részére kiállított Kéri a becsületes megtalálót hogy JUTALOM ellenében Sámuel & Co. céghez, Piata Unirii 12. szolgáltatassa be. (4666)

KÖTŐ üzemhez, 50—70 ezer lej jel társat keresek. Leveleket „Biztos existencia” jeligére a kiadóba. (4665)

ELVESZTETTEM irattáskámra nézve fontos iratokkal Amurguccától a Vasile Lupu-uccán keresztül. Megtaláló adja le Botetzu Costának, Gârlei-ucca 6. sz. alá jutalom ellenében. (4661)

magát. Testvérével, Máriával az alig egyhetes csecsemőt megfojtotta, darabokra vágta, majd gumitömlőbe zárva, elásta a háza kertjében.

Talán soha sem derült volna ki két nővér gyilkossága, ha egy kóbor kutya ki nem ássa a gumitömlőbe rejtett holttestet. Az arrajáró csendőrök lettek figyelmesek a szétvagdalt holttestre és azonnal bevezették a nyomozást. Ez után hamarosan letartóztatták a két gyilkos nőt, akiket átadtak az ügyészségnek.

H I R E K

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomtatott a MAYER-NYOMDA
kőforgó-gépen, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Augusztus 8. Szerda. Róm.
kath. Czitják, László. Prot.
Cyriakus. Gör. kath. Pár. Emilian T.
Ist. 27.

JOESTET!

FELOLVASÁS

Tanító: Palkó, lehet az „autó”
közni?

Palkó: Igenis, tanító ur.

Tanító: Na, halljuk hát!

Palkó: Kétüléses, négyüléses, hat-
üléses — autóbussz.

ÖNZETLENSÉG.

Férj: Te szemrehányást teszel ne-
kem, hogy csak a százezer lejes ho-
mányodért vettelek feleségül? Nem
gaz! Akkor is elvettelek volna, ha
csak nyolcvanezer lej a hozzá-
nyod!

ALLAPOT

— Maga részeg, barátom!

— Igen, huj — én részeg vagyok.
Majd elmúlik... De maga hülye és
nem mulik el...

FÜRDŐSZEZON

Füzdővendéglős: Nagyon rossz a
szezón vége, uram. Ön az egyetlen
vendégem.

Füzdővendég: Akkor itt maradok.
Az orvosom ugyanis teljes nyugal-
mat rendelt...

LELEPLEZÉS

A volt alpolgármester arcképét le-
plezik a tanácsteremben. Az ünne-
pi szónok így kezdi a beszédét:

— A derék alpolgármester képe
már régen megérdemelte volna,
hogy ebben a teremben felakasszák.
De ő, amíg élt, mindig tiltakozott
ellené...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet jelentése sze-
rint nyugati, északnyugati szél, fel-
hősödés, helyenként eső, néhol fűtő
zárpor várható. A hőmérséklet este
10-12°C, reggel és még inkább délfelé
 fokoatosan felmelegszik.

— **INSPEKCIÓS GYÓGYSZER-
TÁRAK:** Ezen a héten a következ-
ő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli
szolgálatot: Unicorn (Unirii tér),
Somlea Mihail (Regele Ferdinand
ut), Dr. Cseresznyés (Gen. Foch ut),
Dr. Nagy Árpád (Mótilor ut).

— **A Cluji Zsidó Nőegylet** folyó
évi 9-én, csütörtökön este 9 órakor
rendezi első fagyalt-estélyét a Cris-
tal Palace d'été (volt Florida) helyi-
ségében. A jótékony cél érdekében
a tagjainak és az érdeklődők mi-
nél számosabb megjelenését az El-
nökség.

Legujabb

Két hétig marad Hindenburg koporsója közszemlére téve a tannenbergi toronyban

(BERLIN.) Hindenburg holttes-
tét a Johanitai-rend fehér köpenyé-
vel takarták le és így indult meg a
menet Neudeckből 80 kilométerre
fekvő tannenbergi síremlékhez. Elő-
ször ágyutalpakra tették és két gya-
log- és egy tengerész-század sorfala
között indult meg a menet, majd
később a lovakat kifogták és motor-
ral vontatták az ágyut. Hochstein
mellett két percre megállott a menet
azon a helyen,

ahol a háború alatt Hindenburg
fővezéri sátra állott és honnan
a győztes kimeneteli harcokat
vezette.

Két kilométerrel az emlékmű előtt
leemelték a koporsót az ágyuról és
tisztek vették vállalkra. A menetet
két tábornok vezette.

Amikor az emlékműhöz értek, a
kandalláberékből óriási lángok
csaptak föl.

Az egész emlékművet, amely több

toronyból áll, fekete drapéria bur-
kolta. A toronynál Nidersitz tábor-
nok vezette a gyászünnepséget, ame-
lyen a harmadik gárdaezred az el-
hunyt marsall diszindulóját játszotta.
A koporsó előtt magasra emelve vit-
ték a marsallbotot.

Először az I. számú toronyba tet-
ték le, amíg Hitler a Führer megér-
kezett, majd a háboruban megtepett
53 százlóval takarták le a koporsót.
Itt Müller püspök mondott először
imát. Ima után rövid beszédet tar-
tott, amelyet ezekkel a szavakkal fe-
jezett be: „Aldjon meg az Úr és rá-
gyógtassa meg orcádon az ő orcáját.”

Érdekes, hogy ezek a befejező szá-
vak szó szerint a zsidó vallásból van-
nak véve s ugyanezen szavakkal üd-
vözik ma is a zsidók péntek este a
beköszöntő ünnepet. Minden hitű
zsidó családja ezeket a szavakat
szokta elmondani gyermekeinek.

Ezután Hindenburg kedvenc dalát
játsszatták el. Majd a Himnusz és
végül a Horst Wessel-indulót. Hitler
Müller püspök vezette föl a koporsó
mellé, aki beszédében először Hin-
denburg életét vázolta, majd megem-
lékezett arról, hogy husz évvel ez-
előtt erről helyről fénylő legelőször
Hindenburg neve.

Hitler beszéde után a holttestet fel-
vitték a második, Hindenburgnak
nevezett toronyba, ahol Mackensen
tábornok, Hindenburg vezértársa le-
hajtott fejjel bucsuzott el a nagy ha-
lottól.

A jelenlevő csapatok zene hang-
jai mellett elvonultak a koporsó előtt
és ágyulövések között ért véget a
gyászszertartás.

Két hétig ebben a toronyban hagy-
ják közszemlére kitéve a koporsót,
majd két hét múlva befalazzák ebbe
a toronyba.

Több, mint 100 halálos áldozata van a con- stantini muzulman-zsidó háboruságnak

(ALGIR.) Lapunk más helyén meg-
írjuk, hogy Constantinban a muzul-
mánok veres tüntetést rendeztek a
zsidóság ellen. A legújabb jelentések
szerint a halottak száma meghaladja
a százat, míg a sebesültek is jóval
nagyobb számban vannak, mint az
első hírek szerint. A tüntetők beha-
toztak a zsidó családok lakásaiba, a
férjek mellől leölték asszonyaikat és
gyermeküket. Egy tüntető rohamcsa-
pat teljesen kiirtotta a Halini és Da-
dun nevű családokat.

Az állatias kegyetlenséggel garáz-
dálkodók feldúlták az ékszer- és a
szövetraktárakat, öt épületet felgyuj-
tottak. A veres harc akkor ére el te-
tőpontját, amikor a megtámadottak
revolverrel védeni merték családju-
kat. Ma délután a katonaság lecsen-
desítette a kedélyeket. Negyven letar-
toztatást fogantatottak. A vizsgálat
eredményeképpen megállapítást nyert
az, hogy a vérfürdőt agentprovoka-
tőrök készítették elő.

Sztrájk fenyeget a város közüzemeiben

(KOLOZSVAR.) A „Joestét!” már
a városi költségvetés összeírásakor
sérlemelte az időközi bizottságnak
azt az intézkedését, amellyel
a városi üzemekben dolgozó al-
kalmazottak fizetését jelentős
százalékkal leszállította.

Jóslásunk bevált, mert alig, hogy
megérkezett Kolozsvár város költség-
vetésének jóváhagyása a belügyminisz-
tériumból és a munkások alig, hogy
megkapták az értesítést, hogy fizeté-
süket leszállították, máris felfordult
a város központi műhelyeiben az ed-

digi nyugodt helyzet.

A Munkakamarához néhány nap-
pal ezelőtt

munkakonfliktust jelentettek
be a város üzemének munká-
sai és kéri a fizetések reduk-
ciójának újbóli felülvizsgálását.

A ma délutáni ülésen a Munkaka-
mara részéről dr. Oniga Alexandru,
a munkások részéről Pálfi Tibor és
Bruder Ferenc, míg Kolozsvár kép-
visletében Botez ezredes, alpolgár-
mester és Pop N. jelennek meg.

— **CIPÓKRÉM ÉS KÉKITŐ HA-
MISÍTÓKAT LEPLEZETT LE A
KOLOZSVÁRI RENDŐRSÉG.** Az
utóbbi időben több feljelentés érke-
zett a rendőrségre, amelyekben kü-
lönböző, jó hírnévnek örvendő cipő-
pásztá- és kékitőgyárak panaszko-
dtak, gyártmányaikat hamisítják, ha-
mis címkével ellátott üvegekben és
dobozokban ismeretlen zug-üzemek
silány árut hoznak forgalomba, ami-
vel nemcsak, hogy jelentékeny kárt
okoznak az érdekelt gyáraknak, de
hírnevüket is megkérdőjelezzék. A felje-

lentések alapján a rendőrség széles-
körű nyomozást vezetett be, aminek
során megállapítást nyert, hogy Ko-
lozsváron is vannak zug kékitőgyár-
tő üzemek. A megéjtett házkutatások
folytán különböző házáló és uccai
kereskedőknél nagymennyiségű hasz-
nált cipőpasztás dobozt, jönnévi gyá-
rak címkéjével ellátott kékitő üve-
get és rengeteg kész hamis árut fog-
lalt le. A kolozsvári rendőrség eddi-
gi sikeres munkáját még nem fejezte
be az ügyben, hanem a nyomozást a
vidékre is kiterjesztette.

— **LELÖTTE RÉGI HARAGO-
SAT EGY TIZENKILENCÉVES
FIÚ.** Jon Carban 19 éves buzei fia-
talember ma délelőtt egyik korcsmá-
ban megtámadta Costicha Brevan
nevű ellenfelét. Éles szóváltás után
elhagyták a korcsmát és az uton Car-
ban revolvért rántott elő. A golyó
az ellenfél szívébe furódott, aki ösz-
szeesett és meghalt. A gyilkos eltűnt.

— **Lázadás egy román kereske-
delmi hajón.** A Suceava nevű te-
herszállító hajó legénysége tegnap fel-
lázadt a tulajdonság miatt és megtagad-
ta a munkát. A kikötői rendőrség
legerősebben lépett fel a tengeré-
szek ellen és valamennyit őrizetbe
vették. A hajó kapitánya új munká-
sokat és tengerészeket szerződtetett.

— **Bélműt.** nyári hasmenés
(Kólika) eseteknél kitűnő hatása van
a dr. Biró-féle „Afonyabor”-nak. Kel-
lemes ízénél fogva a gyermekek is
szívesen veszik. Egy üveg ára: 40 lej.
Csakis Dr. Biró-féle tessék kéri és
elfogadni. Főraktár: Dr. Biró gyógy-
szertár Cluj. Kapható minden gyógy-
szertárban.

— **Titokzatos uszó férfi a triesz-
ti öbölben.** Furcsa eset történt a
trieszti öbölben. Mintegy husz kilo-
méterre a parttól egy uszó férfira
akadtak a halászok és amikor kihuz-
ták a vízből, kiderült, hogy már az
utolsó pillanatban érkeztek, mert a
szerencsétlen férfi teljesen kimerült
és alig tudta már mozogni karjait.
Azt állítja, hogy hét óra hosszat tár-
totta magát fenn a vízen és már ép-
pen azon a ponton volt, hogy abba
hagyja az uszást és felmegy minilen
reménnyel, amikor megtalálták a ha-
lászok. Hogy hogyan került a ren-
gerbe, arra vonatkozólag az ismeret-
len férfi fantasztikusan hangzó his-
tóriát mondott el. Azt állítja, hogy
a Conte Rosso olasz óceánjárós pin-
cére és a hajó fedélzetéről dobta le
valaki a tengerbe. A halászok behoz-
ták az állítólagos pincért Triesztbe,
ahol a rendőrség megkezdte kihallga-
tását, hogy tisztázza a rejtélyes ügy
hátterét.

„Nincs határozat arra, hogy elbocsátják azokat a tanárokat, akiknek nem sikerült a nyelvvizsga”

- mondotta Valaori közoktatásügyi államtitkár

(BUKAREST.) A kisebbségi tanárok román nyelvvizsgájának elrendelése érthető izgalomban tartja ország-szerte a kisebbségi köröket. A vizsgarendelet meghozatala előtt a kisebbségi egyházak, köztük

a magyar egyházi és parlamenti képviselők közbenjártak Anghelescu közoktatásügyi miniszternél,

hogy tartsanak kurzust azon kisebbségi tanárok számára, akik nem sajátították el a megkívánt mértékben a román nyelvet,

a nyelvvizsgák mindenesetre azonban ne szolgáljanak arra, hogy a forgandó vizsgaszerencse kockájára vetve, egyébként jó tanárok, máhol-holnapra állásu-

kat veszítsék.

Azután, hogy a vizsgarendelet megjelent, amely augusztus 10-ével kezdődőleg rendeli el a nyelvvizsgákat, riasztó hírek indultak meg s tartják izgalomban a vizsgára utalt tanárokat, hogy akiknek a vizsga nem sikerül, azokat eltávolítják az oktatástól s így állásukat veszítik.

Munkatársunk felkereste Valaori közoktatási államtitkár, aki a bukaresti egyetem nyelvudományi fakultásának tanára is és megkérdezte, lehetséges-e, hogy ilyen értelemben hozott volna határozatot a közoktatási miniszter, amikor a kisebbségek egyházi és parlamenti képviselőinek intervenciója főképpen annak az érdekében történt, hogy a nyelvvizsga-

akció ne szolgáljon arra, hogy kisebbségi tanárok egzisztenciájukat veszítsék általuk.

Valaori közoktatási államtitkár munkatársunknak megcáfolta és teljesen alaptalannak nyilvánította ezeket a híreket és határozottan kijelentette, hogy

a közoktatási miniszter semmi olyan határozatot nem hozott, amely szerint a vizsgán elbukó tanárok elbocsátandók állásukból

Az államtitkár felhatalmazta munkatársunkat annak közlésére, hogy nincs határozat arra, hogy elbocsátják azokat a tanárokat, akiknek nem sikerül a nyelvvizsgájuk.

Feloszlatták a Nagyváradai Atlétikai Clubot

(NAGYVÁRAD.) Tegnap elterjedt hírek szerint a hatóságok Nagyvárad Atlétikai Club (NAC) ot feloszlatták. A feloszlatast a Crisana minősíthetetlen denunciaciója előzte meg. A Crisana ugyanis katonai hatóságoknál feljelentést tett azon a címen, hogy Bartha és Feuerstein meg nem engedett szavakat használtak.

A NAC erre a rendkívül csunya eljárásra a következő táviratot küldte a futball szövetségnek: „Mivel osztrómállapot van, a Crisana sportszerületlen eljárása megsemmisítheti egyesületünket, de mint a F. R. F. A tagja, azonnal segítséget és közbenjárást kérünk: Davila ezredes és Luchide főtitkár Nagyváradra való sürgős kiküldését, a vizsgálat megkezdésére”.

Colfescu ügyész kérésére szabadlábba helyezték a tolvaj hóstáti gazdákat

(KOLOZSVÁR.) Még a múlt évben Baga József kolozsvári gazdálkodó egy lovat vásárolt Hatházi István barátjától, melynek az árából elmaradt ezer lej, amit pár nappal ezelőtt hitelezője kért. De Baganak nem volt pénze, mire Hatházival összebeszélte, hogy kimegy a Békásba és meglátogat egy pár kalangya búzárt, elviszi csépelni s abból ezer lej értékű tiszta búzát átad hitelezőjének. A gazdálkodó elment Tosa Ferenc ismerőshöz, azt mondta, hogy a Békásban van egy földje és kérte, hogy segítsen a learatott gabonát összeszedni és behozni. A mit sem sejtő Tosa készségesen rendelkezésére állt jó barátjának és elment Bagával.

aki dr. Hossu városi orvos gabonáját eszelte ki adósságtörlesztési alannak és onnan 12 kalangya búzát elvittek Szamosfalvára, kicsépelették és az 1000 lej értékben átadták Hatházinak.

Feljelentés a rendőrségen. Letartóztatták mind a három gazdálkodót. Bagáról közben kiderült, hogy még Vég Mihálytól is lopott két és fél kalangyát s Adalber Ferentől három és felet.

A törvényszék Marincovic tanácsma ült össze, hogy döntsön a vizsgálati fogság ügyében. Colfescu ügyész azonban kérte a törvényszéket, hogy a mezői munkák sürgősségére való tekintettel, bocsássa szabadlábba mindkét gazdálkodót. A törvényszék rögzít tanácskozás után helyet adott az ügyész kérésének és azonnal szabadlábba helyezte őket.

HADBÍRÓSÁGI HÍREK

Blajan János repülőkatonának az a bűne, hogy két asszonytól összesen 960 lejt lopott. A tolvaj katonát március 2-án a kolozsvári hadbírószék — Haitomir Mihail 2-ik tüzérezred káplára által — bántalmazta. Büntetése 15 nap — Duma György és Dragoș György kolozsvári szanitéc katonák lopnak az ezred anyagraktárából. Ma délután hadbírószékre kerültek. Fejenként három hónapi elzárásra ítélték őket. — Nagel Lajos és Sporganszki Dezső határátlépésért 10—10 nap elzárást kaptak. — Hera Dezső ügyvezető a bűnért egy hónapi elzárásra ítélték.

CENZURAT

Rétszázötven aláírással újabb memorandumot adtak be az Iris-gyár munkásai a munkaügyi inspekturátushoz

Prie Octavián volt államtitkár vette kezébe a bérkonfliktus rendezését

(KOLOZSVÁR.) Megírta a „Jó estét!”, hogy az Iris kolozsvári porcellángyár munkásainak egyrésze, az ugynevezett Dreherei-osztály alkalmazottai sztrájkba léptek. Elmondtuk az okát is a kényszerű munkabeszüntetésnek. Tizenhárom-tizenhat órát dolgoztatott az Iris-gyár és amikor a Munkakamara illetékes szervei a törvényre való hivatkozással kényszerítették a gyár igazgatóságát a 8 órai munkaidő betartására, az igazgatóság azt a veszteséget, amit így a vámon vesztett, a munkások bérének akarta behozni és

20—30—35 százalékos bérredukciót vitt keresztül.

Azok a munkások, akik nem sokkal előbb 400—450 lejt kerestek hetenként — és szögezzük le mindjárt, hogy ez sem valami fejedelmi jövedelem —

a bérredukció után 100—150—200, a legjobb esetben 350 lejt kaptak keserves munkájukért. Sőt láttunk borítékokat 52 lejes heti jövedelemmel is felüntetve.

Ezt még Sebastian Nicolau igazgató ur sem mondhatja fényes keresetnek.

Csak természetesen, hogy a munkások meg próbálták javítani tarthatatlan helyzetükön. A Dreherei osztály alkalmazottai felmentek Sebastian Nicolau igazgatóhoz, aki azonban szóba sem akart velük állni. Elutasította kérésüket és azt a munkásnőt, aki emlékeztetni bátorkodott az igazgató urat arra, hogy végeredményben ők is emberek volnának, akikkel nem lehet és nem szabad ilyen formában beszélni,

egyszerűen kidobta a gyárból.

Munkástársai azonban azonosították magukat vele s így tört ki a sztrájk. Egyelőre csak az említett Dreherei-en de az Iris-gyár valamennyi munkása, számszerint 270-en, el vannak hatá-

rozva arra, hogy végső esetben ők is letessék a munkát.

A munkások a törvény rendelkezéseit szem előtt tartva, memorandummal fordultak a munkaügyi vezérinspektorhoz, hogy ügyük békés rendezését kérik. Nicolau igazgató azonban mindenféle alaki hibákat akart kimutatni a memorandumban és a többiek között azt állította, hogy a memorandum aláíróinak legtöbbjét kényszerrel bírták rá az aláírásra.

Ezzel a ravaszkodással azt akarta elérni, hogy a munkaügyi inspektor visszautasítsa a memorandumot s így elűsse jogaiktól a munkásságot. Nem ért célt a taktikájával. A gyár munkásai

újabb memorandummal fordultak a munkaügyi vezérinspek-

torátushoz, amelyet 250-en írtak alá.

Alkalmunk volt ezt a memorandumot is látni és az aláírásokat ellenőrizni.

A gyár részvényesei végül is belátták, hogy

Sebastian Nicolau ur igazságtalanul és rosszhiszeműleg járt el a munkásokkal szemben s ezzel végeredményben a gyárnak is kárt okoz.

Prie Octavian, az igazgatóság elnöke tehát maga vette kezébe az ügy rendezését és Munteanu igazgatóval közösen most azon fáradoznak, hogy rendet és békét teremtsenek. Ismerve Prie volt államtitkár emberséges, humanus felfogását, meg vagyunk győződve róla, hogy az igazságnak, a jognak és az emberiségnek szellemében fog dűlőre kerülni az Iris-gyári munkások ügye.

Egy emberért véres lázadást rendeztek az algiri muzulmánok a zsidóság ellen

Párisi jelentés szerint az algiri Constantin városban két napja tombol az uccai harc a katonaság, zsidóság és mohamedán lakosok között. Vasárnap reggel egy részeg zsidó valásu közkatona behatolt a muzulmán negyedbe és bántalmazott több nőt. A vakmerő katonát néhány mohamedán üldözőbe vett, mire oldalfegyverével megsebesítette az egyik üldözőt. A vér láttára föllázadtak a muzulmánok és valóságos támadást in-

ditottak a zsidók házai ellen. Tegnap délutánra már husz halottja volt az egyoldalú csatának. Az ellenséges csapatok tizenkilenc zsidó házat felgyújtottak és a kivezényelt katonákat pedig puskatüzzel verték ki negyedükből. A legutóbbi jelentések szerint a halottak száma még ismeretlen, a karhatalomnak eddig 220 sebesülte van. A hatóságok attól tartanak, hogy a mohamedánok lázadása a szomszédos városokba is áttérjed.